

III.4

OBRAZLOŽITEV

NAČRTA RAZVOJNIH PROGRAMOV

OBRAZLOŽITEV K ZAKLJUČNEMU RAČUNU

III. DELA PRORAČUNA – NAČRTA RAZVOJNIH PROGRAMOV ZA LETO 2021

Načrt razvojnih programov 2021-2024 (v nadaljevanju NRP) je v okviru zaključnega računa proračuna Republike Slovenije za leto 2021 prikazan po programski strukturi do ravni posameznih projektov in ukrepov, za katere so bile v NRP planirane pravice porabe, tj. za tiste projekte/ukrepe, ki se financirajo ali sofinancirajo s sredstvi državnega proračuna.

V izpisu III. dela proračuna oz. NRP so prikazani podatki o skupni vrednosti v NRP vključenih projektov po skupinah projektov ter posameznih ukrepih s pripadajočimi viri financiranja. Posebej so izkazani izdatki oz. odhodki ter viri financiranja za leto 2021. Prikazana sprejeta vrednost oz. sprejeti plan za leto 2021 posameznega elementa (projekta/ukrepa) predstavlja ob sprejetju sprememb proračuna za leto 2021 planirani znesek potrebnih sredstev za njegovo izvedbo, veljavna vrednost in veljavni plan pa vključujeta spremembe tekom leta. V skupni vrednosti so zajeti podatki o že realiziranih zneskih in planske vrednosti za naslednja leta, s čimer je zajeto celotno obdobje trajanja posameznih projektov in ukrepov – kot je določeno z začetkom in koncem financiranja. Realizacija skupaj zajema kumulativno doseganje realizacije (do vključno 2021), zneski realizacije za leto 2021 so prikazani tudi ločeno. Viri financiranja so razdeljeni na proračunske vire (PV) in ostale vire (OV). Podatki o realizaciji PV izhajajo iz računovodskih evidenc o izplačilih iz proračuna (na podlagi odredb za izplačila), upoštevaje posebnosti financiranja iz proračunske rezerve in proračunskih skladov, ki so v izpisu zajeti med OV. Druge podatke o plačilih s sredstvi iz ostalih virov (sredstva občin, posrednih proračunskih uporabnikov, itd.) skrbniki projektov vpišejo na podlagi prejetih poročil, pri čemer so zajeti zadnji razpoložljivi podatki v času priprave zaključnega računa. S tem, ko so prikazani vsi finančni viri, je omogočeno spremljanje izvajanja celotnega načrta financiranja projekta oz. ukrepa, s čimer proračunski uporabnik, ki je skrbnik posameznega projekta, lahko preverja stopnje doseganja ciljev iz dolgoročnih razvojnih in drugih strateških ter programskih dokumentov.

Tabela 1: Proračunski viri financiranja projektov in ukrepov v letu 2021

v mio EUR

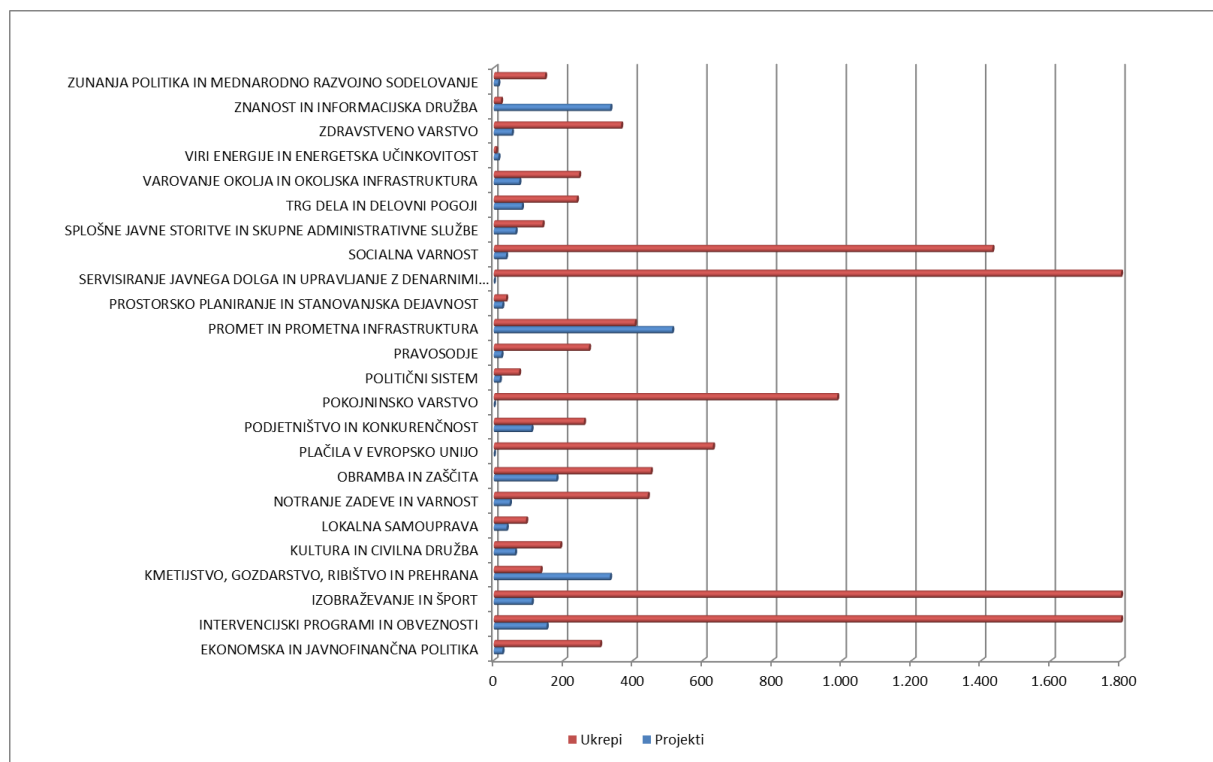
Projekti / ukrepi	Sprejeti plan 2021	Veljavni plan 2021	Realizacija 2021	Indeks Real. / SP 2021	Indeks Real. / VP 2021
A Bilanca odhodkov	13.468,8	16.231	14.253,9	105,8%	87,8%
B Račun finančnih terjatev in naložb	521,0	542	308,7	59,3%	57,0%
C Račun financiranja	3.731,7	3.806	3.385,3	90,7%	89,0%
Skupaj proračunski viri	17.721,5	20.579	17.948,0	101,3%	87,2%

Realizacija proračunskih virov v letu 2021 je za 1,3 % višja od planirane vrednosti iz sprejetega proračuna, kot je razvidno iz Tabele 1.

Na Sliki 1 so za projekte in ukrepe iz NRP 2021-2024 realizirani odhodki v obravnavanem letu prikazani po politikah. Razvidno je, da se je pretežni del sredstev realiziral preko ukrepov.

Vseh realiziranih izplačil iz proračunskih sredstev je bilo v preteklem letu največ v politiki Servisiranje javnega dolga in upravljanje z denarnimi sredstvi (23,2 %), sledi Intervencijski programi in obveznosti (16,2 %), nato sledi realizacija Izobraževanje in šport (11,2 %), za tem realizacija na politiki Socialna varnost (8,2 %) ter na politiki Pokojninsko varstvo (5,5 %). Sledi še politika Promet in prometna infrastruktura (5,1 %).

Če sledimo realiziranim proračunskim virom samo pri projektih, je bilo v letu 2021 največ realiziranih izplačil iz Bilance prihodkov in odhodkov v politikah Promet in prometna infrastruktura (22,4 %), Kmetijstvo, gozdarstvo, ribištvo in prehrana (14,6 %), prav tako Znanost in informacijska družba (14,6 %) medtem ko so deleži ostalih politik po obsegu realiziranih proračunskih izplačil za projekte nižji od 10 %.

Slika 1: Struktura realiziranih proračunskih sredstev NRP 2021-2024 v letu 2021 po politikah v mio EUR

Število vseh planiranih projektov v sprejetem proračunu za leto 2021 je bilo 4.057, ukrepov pa 779. V zaključnem računu proračuna za leto 2021 pa je razvidna realizacija 3.725 projektov in 746 ukrepov. Število projektov je konec leta precej visoko zaradi projektov, ki se v proračun uvrščajo med letom v času izvrševanja proračuna (predvsem tistih projektov, ki se financirajo iz EU sredstev), prav tako število ukrepov, med tem ko je bilo med letom zaključenih preko 1.400 projektov in 52 ukrepov. Skupaj je torej zabeležena realizacija v okviru 4.471 elementov NRP. V nadaljevanju (Tabela 2) so proračunski in ostali viri prikazani ločeno po projektih in ukrepih, iz zneskov v tabeli je razvidno, da je bil izvrševanju ukrepov namenjen pretežni del proračunskih sredstev, tako je razmerje realizacije 85 : 15 v korist ukrepov.

Tabela 2: Viri financiranja po projektih in ukrepih

v mio EUR

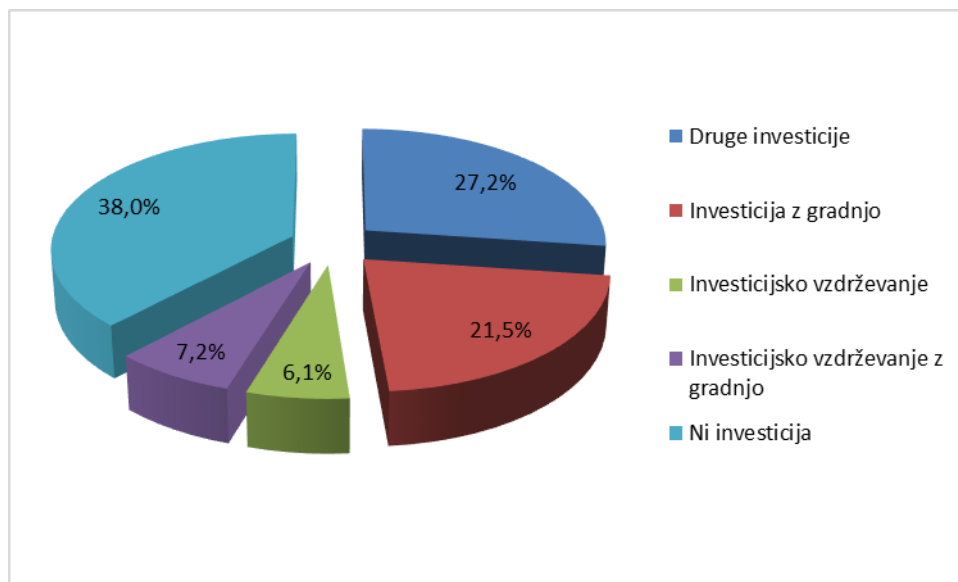
Viri financiranja	Sprejeti proračun 2021			Realizacija 2021			Indeks Real./ SP 2021		
	Projekti	Ukrepi	Skupaj	Projekti	Ukrepi	Skupaj	Projekti	Ukrepi	Skupaj
Proračunski viri	3.399,9	14.321,6	17.721,5	2.283,8	15.664,2	17.948,0	67,2%	109,4%	101,3%
Ostali viri	1.132,8	90,5	1.223,4	622,0	194,7	816,7	54,9%	215,1%	66,8%
SKUPAJ	4.532,7	14.412,1	18.944,8	2.905,8	15.858,9	18.764,7	64,1%	110,0%	99,0%

Iz gornjih podatkov je razvidno, da je bilo za projekte v lanskem letu izplačanih 2.283,8 mio EUR proračunskih sredstev. Ukrepi so bili s proračunskimi viri realizirani v znesku 15.664,2 mio EUR. Skupna realizacija proračunskih sredstev predstavlja 101,3 % planiranih.

Zneski realizacije ostalih virov so v zbirnem prikazu informativnega značaja, kajti skrbniki projektov in ukrepov pridobivajo te podatke od investitorjev ter drugih koristnikov proračunskih sredstev z zamikom in ob pripravi zaključnega računa še niso v polni meri zajeti. Iz razpoložljivih podatkov tako izračunani skupni zneski ostalih virov kažejo 32,2 % nižjo realizacijo od plana. V letu 2021 je bilo v NRP 2021-2024, vključno z ostalimi viri financiranja za projekte, realiziranih 2.905,8 mio EUR, za ukrepe pa 15.858,9 mio EUR. Pri ukrepih je delež ostalih virov praktično zanemarljiv (1 %), pri projektih pa je bila realizacija proračunskih in ostalih virov v razmerju 84 : 16.

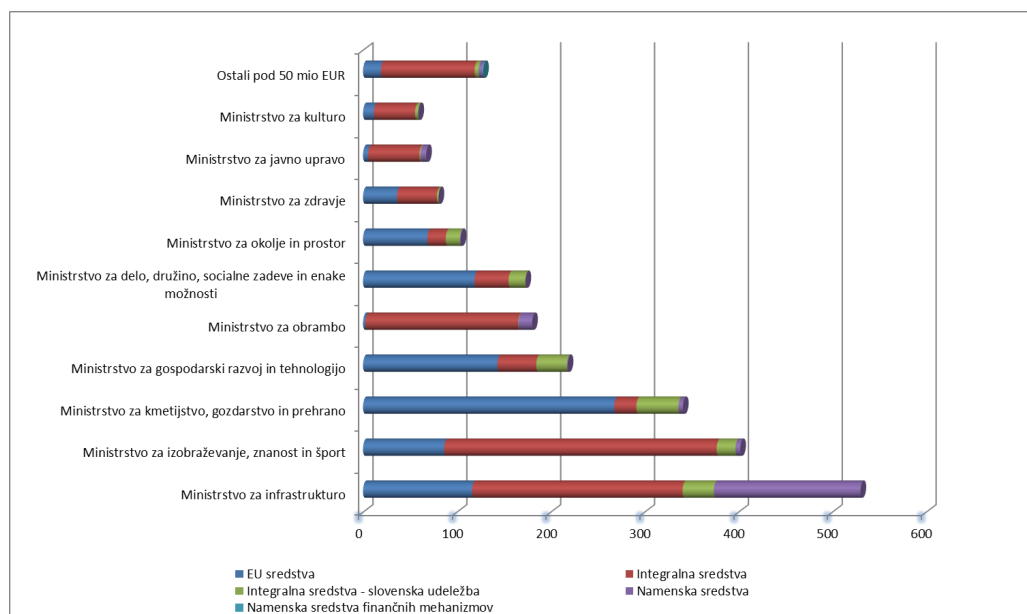
Iz Slike 2 je razvidna struktura realizacije proračunskih virov v letu 2021 po vrstah projektov (izločeni so evidenčni projekti), kjer je največji delež projektov, ki ne vključujejo investicijskih odhodkov 38,0 %. Sledijo projekti, ki sodijo v vrsto druge investicije s 27,2 %, 21,5 % je investicij z gradnjo, medtem ko je 7,2 % projektov investicijskega vzdrževanja z gradnjo ter na zadnjem mestu investicijsko vzdrževanje s 6,1 %.

Slika 2: Delež realizacije projektov v 2021 glede na vrsto (izločeni evidenčni projekti)

Slika 3 prikazuje realizacijo projektov v NRP 2021-2024 po virih financiranja. Skupno je bil največji delež sredstev realiziran preko projektov Ministrstva za infrastrukturo (preko 530,09 mio EUR), pri čemer je delež realizacije integralnih sredstev za financiranje projektov največji. Vloga evropskih sredstev je najvišja pri Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, ki je v skupnem na tretjem mestu (340,93 mio EUR). Pred njim v skupnem je Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport (401,98 mio EUR). Na četrtem mestu sledi Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo (218,14 mio EUR) itd.

Slika 3: Realizacija projektov v letu 2021 po virih financiranja

Slika 4 prikazuje skupno realizirane izdatke za projekte iz proračunskih sredstev v letu 2021. EU sredstva skupaj s slovensko udeležbo zajemajo 46 %.

Slika 4: Realizacija projektov v letu 2021 po virih financiranja skupno

